

No. 43451

**Kazakhstan
and
Russian Federation**

Agreement between the Government of the Republic of Kazakhstan and the Government of the Russian Federation on the promotion and protection of investments. Moscow, 6 July 1998

Entry into force: *11 February 2000 by notification, in accordance with article 15*

Authentic texts: *Kazakh and Russian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Kazakhstan, 19 January 2007*

**Kazakhstan
et
Fédération de Russie**

Accord entre le Gouvernement de la République du Kazakhstan et le Gouvernement de la Fédération de Russie relatif à la promotion et à la protection des investissements. Moscou, 6 juillet 1998

Entrée en vigueur : *11 février 2000 par notification, conformément à l'article 15*

Textes authentiques : *kazakh et russe*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Kazakhstan, 19 janvier 2007*

[KAZAKH TEXT – TEXTE KAZAKH]

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен
Ресей Федерациясының Үкіметі арасындағы
инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы**

К Е Л І С І М

Бұдан былай Уағдаласушы Тараптар деп аталатын,
Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Ресей
Федерациясының Үкіметі,

1993 жылғы 24 желтоқсандағы Инвестиция қызметі
саласындағы ынтымақтастық туралы келісімнің негізгі
ережелерін дамыта отырып,

екі Уағдаласушы Тараптың өзара тиімділігі үшін ұзақ
мерзімді негізде экономикалық ынтымақтастықты күшейтуді
қалай отырып,

бір Уағдаласушы Тараптың инвесторлары үшін екінші
Уағдаласушы Тарап аумағында қолайлы жағдай жасауға және
қолдауға ниет білдіре отырып,

осы Келісім негізінде инвестицияларды көтермелеу және
өзара қорғау екі жаққа тиімді сауда-экономикалық және
ғылыми-техникалық дамуға жәрдемдесетінін мойындай отырып,
төмендегілер туралы келісті:

**1-бап
Анықтамалар**

Осы Келісімнің мақсаты үшін:

1. “Инвестициялар” термині бір Уағдаласушы Тарап
инвесторының екінші Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес
оның аумағындағы мүлктік және интеллектуальдық
құндылықтарының барлық түрін қамтиды және атап айтқанда:

а) жылжымалы және жылжымайтын мүлік, сондай-ақ
онымен байланысты кез келген басқа мүлктік құқықтар;

б) ақша қаражаты, сондай-ақ акциялар, салымдар және
қатысудың басқа да түрлері;

в) экономикалық құндылықтар жасау үшін салынатын
ақша қаражаты немесе инвестицияға байланысты экономикалық
құндылығы бар қызметтер бойынша талаптар құқығы;

г) интеллектуальдық меншік объектілерін иеленуге ерекше құқықтар (авторлық құқықтар, өнертапқыштық құқық, өнеркәсіптік үлгілер, пайдалы модельдер, тауарлық белгілер немесе қызмет көрсету белгілері, фирмалық атаулар, технология, коммерциялық құндылығы бар ақпарат және ноу-хау);

д) заң немесе шарт негізінде көрсетілетін кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру құқығы.

Мүліктік құндылықтар салынатын немесе қайта қаржыландырылатын нысандардың қандай да бір өзгертілуі инвестициялар жүзеге асырылған мемлекеттің аумағындағы Уағдаласушы Тараптың заңдарына қайшы келмейтін болса, ондай өзгерту олардың инвестиция ретіндегі сипатына әсерін тигізбейді.

2. “Инвестор” термині Уағдаласушы Тараптардың әр қайсысына қатысты мынадай ұғымдарды білдіреді:

а) Уағдаласушы Тарап мемлекетінің азаматы болып табылатын немесе Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында тұрақты тұратын және екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында оның заңдарына сәйкес инвестицияларды жүзеге асыруға құқы бар кез келген жеке тұлға;

б) осы Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында қолданылып жүрген заңдарға сәйкес құрылған кез келген заңды тұлға, ол үшін осы заңды тұлғаның өзінің Уағдаласушы Тарабының заңдарына сәйкес екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында инвестицияларды жүзеге асыруға құқы болуға тиіс;

3. “Кірістер” термині осы баптың 1-тармағына сәйкес инвестициялар нәтижесінде алынған қаржыны білдіреді және оған атап айтқанда: пайда, дивидендтер, проценттер, лицензиялық және комиссиялық сыйақылар, сондай-ақ басқа сыйақылар кіреді.

4. “Уағдаласушы Тараптың заңдары” термині Уағдаласушы Тарап мемлекетінің заңдарын білдіреді.

2-бап

Инвестицияларды көтермелеу және қорғау

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының өз мемлекетінің аумағында инвестицияларды

жүзеге асыруын көтермелейді және өз заңдарына сәйкес осындай инвестицияларға рұқсат береді.

2. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз заңдарына сәйкес екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларын құқықтық қорғауға кепілдік береді.

3-бап Инвестициялар режимі

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз мемлекетінің аумағында екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары жүзеге асырған инвестицияларға және осы инвестицияларға байланысты қызметке инвестицияларды басқаруға және оларға билік жүргізуге кедергі келтіруі мүмкін кемсітушілік сипаттағы шараларды қолдануды болдырмайтын әділетті және тең құқықты режимді қамтамасыз етеді.

2. Осы баптың 1-тармағында айтылған режимнің қолайлылығы инвестицияларға және өз инвесторларының немесе кез келген үшінші мемлекеттің инвесторларының инвестицияларына байланысты қызметке жасалатын режимнен болмайды.

3. Әрбір Уағдаласушы Тарап шетелдік инвесторлардың қызметін болдырмайтын немесе оны шектейтін қызмет саласын және ауқымын анықтау құқын өзінде қалдырады.

4. Осы баптың 2-тармағына сәйкес жасалатын мейлінше қолайлы режим:

а) еркін сауда аймағына, кеден немесе экономикалық одаққа қатысуға байланысты;

б) қосарланған салық салуды болдырмау келісімінің немесе салық салу мәселелері жөніндегі басқа да уағдаластықтардың негізінде Уағдаласушы Тараптар жасайтын немесе жасамақ болып отырған артықшылықтарға қолданылмайды.

4-бап Негізгі персонал

1. Уағдаласушы Тарап өзінің азаматтары болып саналмайтын адамдардың келуіне, болуына және жұмысына қатысты өз заңдарына сәйкес екінші Уағдаласушы Тараптың

инвесторы болып саналатын жеке тұлғаларға және осы Уағдаласушы Тараптың заңды тұлғалары жалға алған негізгі (басшы, әкімшілік, техникалық) персоналдың инвестицияларға байланысты қызметті жүзеге асыру мақсатында оның мемлекетінің аумағына келуіне және сонда қалуына рұқсат етеді.

2. Уағдаласушы Тарап өзінің заңдарына сәйкес өз мемлекетінің аумағында инвестицияларды жүзеге асырған екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларына қай елдің азаматы екендігіне қарамастан таңдауы бойынша негізгі персоналды өз мемлекетінің аумағынан жалдауға рұқсат етеді.

5-бап

Заңдардың жариялылығы мен қолдану мүмкіндігі

Әрбір Уағдаласушы Тарап өз мемлекетінің аумағында екінші Уағдаласушы Тарап инвесторлары жүзеге асыратын инвестицияға қатысты немесе оның мәселесін қозғайтын өзінің заңдарын түсінуге көмектесу мақсатында мұндай заңдардың жариялылығын және қолдану мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

6-бап

Зиянның өтелуі

Екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында соғыс, азаматтық тәртіп бұзушылық немесе сол секілді өзге жағдайлардың салдарынан инвестицияларына зиян келтірілген бір Уағдаласушы Тарап инвесторларына екінші Уағдаласушы Тарап өзінің инвесторларына немесе кез келген үшінші мемлекеттің инвесторларына осындай зиянның орнын толтырудың кез келген түріне қатысты жасайтыннан қолайлылығы кем болмайтын режим жасалатын болады.

7-бап

Экспроприация

1. Бір Уағдаласушы Тарап инвесторларының екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында жүзеге асырылған инвестициялары экспроприацияланбайды, мемлекет меншігіне

алынбайды немесе оларға экспроприация немесе мемлекет меншігіне алу сияқты шаралар (бұдан былай - экспроприация деп аталады) қолданылмайды, бұған мұндай шаралар заңдарда белгіленген тәртіпшен қоғам мүддесі үшін қолданылатын, кемсітушілік болып саналмайтын және тез, барабар әрі тиімді өтемақы төленетін жағдайлар қосылмайды.

2. Өтемақы экспроприацияланған инвестициялардың экспроприацияның іс жүзінде жүзеге асырылғандығы немесе алдағы уақытта жүзеге асырылатындығы туралы ресми мәлім болған күнге дейінгі нарықтық құнына сәйкес келуге тиіс. Өтемақы еркін айналымдағы валютамен кідіріссіз төленеді және бір Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағынан екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағына еркін аударылады. Төлем жасау күніне дейін өтемақы сомасына LIBOR ставкасы бойынша процент есептеледі.

8-бап **Төлемдердің аударымы**

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларына барлық салықтық міндеттемелерді орындағаннан кейін инвестицияға байланысты төлемдерді, атап айтқанда:

а) инвестициялардың бастапқы сомасы және инвестицияларды қолдауға және арттыруға қажетті қосымша соманы;

б) кірістерді;

в) Уағдаласушы Тараптар инвестиция ретінде мойындаған заемдардың өтеуіне төленетін соманы;

г) инвесторлардың инвестицияларды ішінара немесе толық таратуына немесе сатуына байланысты алынған соманы;

д) осы Келісімнің 7-бабында көзделген өтемақыны;

е) инвесторлардың және бірінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында инвестицияларға байланысты жұмыс істеуге рұқсат етілген екінші Уағдаласушы Тараптың негізгі қызметкерінің алатын жалақысы және басқа сыйақыларды шет елге кедергісіз аударуға кепілдік береді.

2. Төлемдерді аудару еркін айналымдағы валютамен аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы Тараптың қолданыста жүрген валюталық реттеуіне сәйкес

аударым күні қолданылатын валюта бағамы бойынша кідіріссіз жүзеге асырылады.

9-бап Суброгация

Инвесторға коммерциялық емес тәуекелдің болмауына кепілдік негізінде оның екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағындағы инвестицияларына байланысты төлем жасайтын Уағдаласушы Тарап немесе ол уәкілеттік берген орган суброгация тәртібімен инвестордың құқығын тура инвестордың өзі жүзеге асырған көлемде жүзеге асыра алады. Мұндай құқықтар екінші Уағдаласушы Тарап заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

10-бап Уағдаласушы Тарап пен екінші Уағдаласушы Тарап инвесторының арасындағы дауларды шешу

1. Инвестицияларға байланысты Уағдаласушы Тарап пен екінші Уағдаласушы Тарап арасында туындайтын кез келген дау осы Келісімнің 7-бабында көзделген өтемақының мөлшеріне, шарттарына немесе төлеу тәртібіне, немесе осы Келісімнің 8-бабында көзделген төлемдерді аударуды жүзеге асыру тәртібіне қатысты дауларды қоса алғанда егжей-тегжейлі түсіндірмелері бар жазбаша хабарламаның тақырыбын құрайды, ол түсіндірмелерді инвестор дауға қатысатын Уағдаласушы Тарапқа жібереді. Дауласушы Тараптар мұндай дауды мүмкіндігінше келіссөздер жолымен шешуге ұмтылады.

2. Егер осы баптың 1-тармағында айтылған жазбаша хабарлама жіберілген күннен бастап алты айдың ішінде дау осындай жолмен шешілмейтін болса, онда ол инвестордың таңдауы бойынша мыналардың қарауына беріледі:

а) инвестиция жүзеге асырылған мемлекеттің аумағындағы Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты немесе төрелік соты;

б) дауласушы тараптар келіскен жағдайда Сауда палаталарының біреуінің халықаралық төрелік соты;

в) Біріккен Ұлттар Ұйымының халықаралық сауда құқы жөніндегі (ЮНСИТРАЛ) Комиссиясының Төрелік регламентіне сәйкес ad hoc төрелік соты.

3. Төрелік соттың шешімі дауласқан екі жақ үшін түпкілікті және міндетті болады. Әрбір Уағдаласушы Тарап мұндай шешімді өзінің заңдарына сәйкес келтіруді міндетіне алады.

11-бап

Уағдаласушы Тараптар арасындағы дауларды шешу

1. Уағдаласушы Тараптар арасындағы осы Келісімді түсіндіруге және қолдануға қатысты даулар келіссөздер жолымен шешіледі.

2. Егер дау осындай жолмен реттелмейтін болса, онда ол кез келген Уағдаласушы Тараптың талабы бойынша аралық соттың қарауына беріледі.

3. Мұндай аралық сот әрбір нақты жағдай үшін былайша құрылады. Әрбір Уағдаласушы Тарап аралық істі қарау туралы хабарламаны алған күннен бастап екі айдың ішінде аралық соттың бір мүшесін тағайындайды. Содан кейін соттың осы екі мүшесі үшінші мемлекеттің азаматын сайлайды, ол екі Уағдаласушы Тарап келісімімен соттың басқа екі мүшесі тағайындалған күннен бастап бір ай ішінде соттың Төрағасы болып тағайындалады.

4. Осы баптың 3-тармағында көрсетілген мерзімде қажетті адамдар тағайындалмайтын болса, өзге уағдаластықтар жоқ болған жағдайда, Уағдаласушы Тараптардың кез келгені Халықаралық Соттың Төрағасына қажетті адамдарды тағайындау жөнінде өтініш айта алады. Егер Халықаралық Соттың Төрағасы Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болса немесе басқа себептерден аталған міндетті атқара алмайтын болса, онда қажетті адамдарды тағайындау Халықаралық Сот Төрағасының орынбасарына ұсынылады. Егер Халықаралық Сот Төрағасының орынбасары Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болса немесе басқа себептерден аталған міндетті атқара алмайтын болса, онда қажетті адамдарды тағайындау Уағдаласушы Тараптардың ешқайсысының азаматы болып табылмайтын, Халықаралық Соттың одан кейінгі лауазымы жоғары мүшесіне ұсынылады.

5. Аралық сот өзінің шешімін көпшілік дауыспен қабылдайды. Ондай шешім Уағдаласушы Тараптар үшін түпкілікті және міндетті болып табылады. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы өзі тағайындаған сот мүшесінің қызметіне және аралық істі қараудағы өзінің өкілдігіне байланысты шығындарды, Сот Төрағасының қызметіне байланысты шығындарды көтереді, сондай-ақ басқа шығындарды Уағдаласушы Тараптар тең бөліп көтереді. Бірақ сот өзінің шешімінде Уағдаласушы Тараптардың бірінің көтеретін шығындарының үлесі үлкен болуын кездей алады және мұндай шешім Уағдаласушы Тараптар үшін міндетті болып табылады. Аралық сот өзінің жұмыс тәртібін өздігінше белгілейді.

12-бап

Консультациялар

Уағдаласушы Тараптар кез келгенінің өтініші бойынша осы Келісімді түсіндіруге немесе қолдануға қатысты мәселелер жөнінде консультациялар өткізеді.

13-бап

Келісімнің қолданылуы

Осы Келісім 1991 жылғы 16 желтоқсанныан бастап Уағдаласушы Тараптың бірінің инвесторлары екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында жүзеге асырған барлық инвестицияларға қолданылады.

Осы Келісімнің ережелері ол күшіне енген күннен бастап осы Келісімнің 10 және 11-баптарында сөз болған дауларға қатысты қолданылады.

14-бап

Басқа ережелердің қолданылуы

1. Егер мәселе бір мезгілде осы Келісіммен және Уағдаласушы Тараптар қатысушылары болып табылатын басқа да халықаралық келісіммен реттелетін болса, онда осы

Келісімдегі ешбір нәрсе Уағдаласушы Тараптарға немесе олардың кез келген екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің аумағында инвестицияларды жүзеге асырып жатқан инвесторларына өздерінің жағдайына қарай анағұрлым қолайлы болып табылатын ережелердің артықшылығын пайдалануға бөгет жасамайтын болады.

2. Егер Уағдаласушы Тараптың бірінің екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларына олар өзара жасасқан контракттардың ережелеріне сәйкес жасаған режим осы Келісім жасаған режимнен әлдеқайда қолайлы болатын болса, онда соңғы Уағдаласушы Тарап инвесторларына анағұрлым қолайлы режим жасалады.

15-бап

Келісімнің күшіне енуі және қолданылу мерзімі

1. Осы Келісім Уағдаласушы Тараптар Келісімнің күшіне енуіне қажетті мемлекетішілік рәсімдердің орындалуы туралы соңғы хабарламаны алған күннен бастап күшіне енеді.

2. Осы Келісім он бес жыл бойында қолданылады. Осы мерзім біткеннен кейін, ол Уағдаласушы Тараптардың бірінің осы Келісімнің қолданысын тоқтату туралы ниетін жазбаша хабарлаған күннен бастап он екі ай өткенге дейін күшінде қалады.

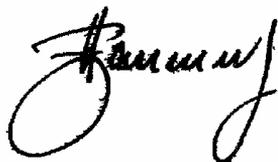
3. Уағдаласушы Тараптардың өзара жазбаша келісімі бойынша осы Келісімге өзгерістер енгізілуі мүмкін. Кез келген түзету оның күшіне енуіне қажетті мемлекетішілік рәсімдерді Уағдаласушы Тараптардың орындағаны туралы соңғы хабарламаны алған күннен бастап күшіне енеді.

4. Осы Келісімнің қолданысы тоқтатылған күнге дейін жүзеге асырылған және осы Келісімнің күші жүретін инвестицияларға қатысты осы Келісімнің 1-ден 14-ке дейінгі баптарының ережелері сол күннен кейінгі келесі он бес жыл бойы күшінде қалады.

Мәскеу қаласында 1998 жылғы “6” шілдеде екі түпнұсқа данада, қазақ және орыс тілдерінде жасалды және де екі мәтіннің күші бірдей.

Пікір алпақтықтары туған жағдайда орыс тіліндегі мәтін басымдыққа ие болады.

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҮКІМЕТІ ҮШІН**

**РЕСЕЙ
ФЕДЕРАЦИЯСЫНЫҢ
ҮКІМЕТІ ҮШІН**

[RUSSIAN TEXT – TEXTE RUSSE]

СОГЛАШЕНИЕ

**между Правительством Республики Казахстан
и Правительством Российской Федерации
о поощрении и взаимной защите инвестиций**

Правительство Республики Казахстан и Правительство Российской Федерации, именуемые в дальнейшем Договаривающимися Сторонами, развивая основные положения Соглашения о сотрудничестве в области инвестиционной деятельности от 24 декабря 1993 г., желая усилить экономическое сотрудничество на долгосрочной основе для взаимной выгоды обеих Договаривающихся Сторон, имея намерения создавать и поддерживать благоприятные условия для инвесторов одной Договаривающейся Стороны на территории другой Договаривающейся Стороны, признавая, что поощрение и взаимная защита инвестиций на основе настоящего Соглашения будут способствовать развитию взаимовыгодного торгово-экономического и научно-технического сотрудничества,

согласились о следующем:

Статья 1 Определения

Для целей настоящего Соглашения:

1. Термин "инвестиция" охватывает все виды имущественных и интеллектуальных ценностей, вкладываемых инвестором одной Договаривающейся Стороны на территории государства другой Договаривающейся Стороны в соответствии с ее законодательством, и в частности:

а) движимое и недвижимое имущество, а также любые другие связанные с ним имущественные права;

б) денежные средства, а также акции, вклады, и другие формы участия;

в) право требования по денежным средствам, которые вкладываются для создания экономических ценностей, или услугам, имеющим экономическую ценность, связанных с инвестициями;

г) исключительные права на объекты интеллектуальной собственности (авторские права, права на изобретения, промышленные образцы, полезные модели, товарные знаки или знаки обслуживания, фирменные наименования, технологию, информацию, имеющую коммерческую ценность, и ноу-хау);

д) права на осуществление предпринимательской деятельности, предоставляемые на основе закона или договора.

Никакое изменение формы, в которой имущественные ценности вкладываются или реинвестируются, не будет влиять на их характер в качестве инвестиций при условии, что такое изменение не будет противоречить законодательству Договаривающейся Стороны, на территории государства которой инвестиции осуществлены.

2. Термин "инвестор" означает в отношении каждой из Договаривающихся Сторон:

а) любое физическое лицо, являющееся гражданином государства Договаривающейся Стороны или постоянно проживающее на территории государства Договаривающейся Стороны, и правомочное в соответствии с ее законодательством осуществлять инвестиции на территории государства другой Договаривающейся Стороны;

б) любое юридическое лицо, созданное в соответствии с действующим на территории государства этой Договаривающейся Стороны законодательством, при условии, что юридическое лицо правомочно в соответствии с законодательством своей Договаривающейся Стороны осуществлять инвестиции на территории государства другой Договаривающейся Стороны.

3. Термин "доходы" означает средства, получаемые в результате инвестиций, согласно пункту 1 настоящей Статьи, и включает, в частности: прибыль, дивиденды, проценты, лицензионные и комиссионные вознаграждения, а также другие вознаграждения.

4. Термин "законодательство Договаривающейся Стороны" означает законодательство государства Договаривающейся Стороны.

Статья 2

Поощрение и защита инвестиций

1. Каждая Договаривающаяся Сторона будет поощрять инвесторов другой Договаривающейся Стороны осуществлять инвестиции на территории своего государства и допускать такие инвестиции в соответствии со своим законодательством.

2. Каждая Договаривающаяся Сторона гарантирует в соответствии со своим законодательством правовую защиту инвестициям инвесторов другой Договаривающейся Стороны.

Статья 3

Режим инвестиций

1. Каждая Договаривающаяся Сторона обеспечит на территории своего государства инвестициям, осуществленным инвесторами другой Договаривающейся Стороны, и деятельности в связи с

такими инвестициями справедливый и равноправный режим, исключающий применение мер дискриминационного характера, которые могли бы препятствовать управлению и распоряжению инвестициями.

2. Режим, упомянутый в пункте 1 настоящей Статьи, будет не менее благоприятным, чем режим, который предоставляется инвестициям и деятельности в связи с инвестициями собственных инвесторов или инвесторов любого третьего государства.

3. Каждая Договаривающаяся Сторона оставляет за собой право определять отрасли и сферы деятельности, в которых исключается или ограничивается деятельность иностранных инвесторов.

4. Режим наибольшего благоприятствования, предоставляемый в соответствии с пунктом 2 настоящей Статьи, не будет распространяться на преимущества, которые Договаривающаяся Сторона предоставляет или предоставит в будущем:

а) в связи с участием в зоне свободной торговли, таможенном или экономическом союзе;

б) на основе соглашения об избежании двойного налогообложения или других договоренностей по вопросам налогообложения.

Статья 4 Основной персонал

1. Договаривающаяся Сторона в соответствии со своим законодательством, касающимся въезда, пребывания и работы лиц, не являющихся ее гражданами, разрешает физическим лицам, которые являются инвесторами другой Договаривающейся Стороны, и основному персоналу (руководящему, административному, техническому), нанятому юридическими лицами этой Договаривающейся Стороны, въезжать и оставаться на территории ее государства с целью осуществления деятельности в связи с инвестициями.

2. Договаривающаяся Сторона, в соответствии со своим законодательством, разрешает инвесторам другой Договаривающейся Стороны, осуществившим инвестиции на территории государства первой Договаривающейся Стороны, нанимать на территории своего государства основной персонал по своему выбору, независимо от гражданства.

Статья 5 Открытость и доступность законодательства

Каждая Договаривающаяся Сторона в целях содействия пониманию своего законодательства, относящегося или затрагивающего

инвестиции, осуществляемые инвесторами другой Договаривающейся Стороны на территории ее государства, обеспечивает открытость и доступность такого законодательства.

Статья 6 Возмещение ущерба

Инвесторам одной Договаривающейся Стороны, инвестициям которых нанесен ущерб на территории государства другой Договаривающейся Стороны вследствие войны, гражданских беспорядков или иных подобных обстоятельств, будет предоставлен режим не менее благоприятный, чем тот, который последняя Договаривающаяся Сторона предоставляет собственным инвесторам или инвесторам любого третьего государства в отношении любой формы возмещения такого ущерба.

Статья 7 Экспроприация

1. Инвестиции инвесторов одной Договаривающейся Стороны, осуществленные на территории государства другой Договаривающейся Стороны, не будут экспроприированы, национализированы или подвергнуты мерам, равным по последствиям экспроприации или национализации (далее именуются - экспроприация), за исключением случаев, когда такие меры принимаются в общественных интересах в установленном законодательством порядке, не являются дискриминационными и сопровождаются выплатой быстрой, адекватной и эффективной компенсации.

2. Компенсация должна соответствовать рыночной стоимости экспроприируемых инвестиций непосредственно до даты, когда официально стало известно о фактическом осуществлении либо о предстоящей экспроприации. Компенсация выплачивается без задержки в свободно конвертируемой валюте и свободно переводится с территории государства одной Договаривающейся Стороны на территорию государства другой Договаривающейся Стороны. До даты выплаты на сумму компенсации будут начисляться проценты по ставке LIBOR.

Статья 8 Перевод платежей

1. Каждая Договаривающаяся Сторона гарантирует инвесторам другой Договаривающейся Стороны после выполнения ими всех

налоговых обязательств беспрепятственный перевод за границу платежей в связи с инвестициями, и в частности:

а) сумм первоначальных инвестиций и дополнительных сумм для поддержания и увеличения инвестиций;

б) доходов;

в) сумм, выплачиваемых в погашение займов, признанных обеими Договаривающимися Сторонами в качестве инвестиций;

г) сумм, полученных инвестором в связи с частичной или полной ликвидацией либо продажей инвестиций;

д) компенсации, предусмотренной в Статье 7 настоящего Соглашения.

е) заработной платы и других вознаграждений, получаемых инвесторами и основным персоналом другой Договаривающейся Стороны, которому разрешено работать в связи с инвестициями на территории государства первой Договаривающейся Стороны.

2. Перевод платежей будет осуществляться без задержки в свободно конвертируемой валюте по валютному курсу, применяемому на дату перевода в соответствии с действующим валютным регулированием той Договаривающейся Стороны, на территории государства которой инвестиции осуществлены.

Статья 9 Суброгация

Договаривающаяся Сторона или уполномоченный ею орган, которые произведут платеж инвестору на основе гарантии от некоммерческих рисков в связи с его инвестициями на территории государства другой Договаривающейся Стороны, смогут осуществлять в порядке суброгации права инвестора в том же объеме, что и сам инвестор. Такие права будут осуществляться в соответствии с законодательством последней Договаривающейся Стороны.

Статья 10 Разрешение споров между Договаривающейся Стороной и инвестором другой Договаривающейся Стороны

1. Любой спор между Договаривающейся Стороной и инвестором другой Договаривающейся Стороны, возникающий в связи с инвестициями, включая споры, касающиеся размера, условий или порядка выплаты компенсации, предусмотренной в Статье 7 настоящего Соглашения, или порядка осуществления перевода платежей, предусмотренного в Статье 8 настоящего Соглашения, будет предметом письменного уведомления, сопровождаемого подробными комментариями, которые инвестор направит Договаривающейся

Стороне, участвующей в споре. Стороны в споре будут стремиться урегулировать такой спор по возможности путем переговоров.

2. Если таким образом спор не будет разрешен в течение шести месяцев с даты письменного уведомления, упомянутого в пункте 1 настоящей Статьи, то по выбору инвестора он будет передан на рассмотрение в:

а) компетентный суд или арбитраж Договаривающейся Стороны, на территории государства которой инвестиции осуществлены;

б) международный арбитражный суд одной из Торговых палат, при согласии обеих сторон в споре;

в) арбитражный суд *ad hoc* в соответствии с Арбитражным регламентом Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли (ЮНСИТРАЛ).

3. Арбитражное решение будет окончательным и обязательным для обеих сторон в споре. Каждая Договаривающаяся Сторона обязуется привести такое решение в исполнение в соответствии со своим законодательством.

Статья 11

Разрешение споров между Договаривающимися Сторонами

1. Споры между Договаривающимися Сторонами относительно толкования и применения настоящего Соглашения будут разрешаться путем переговоров.

2. Если таким образом спор не будет урегулирован, то по требованию любой из Договаривающихся Сторон он будет передан на рассмотрение третейского суда.

3. Такой третейский суд будет создаваться для каждого конкретного случая следующим образом. Каждая Договаривающаяся Сторона назначит по одному члену третейского суда в течение двух месяцев с даты получения уведомления о третейском разбирательстве. Затем эти два члена суда изберут гражданина третьего государства, который с согласия обеих Договаривающихся Сторон будет назначен Председателем суда в течение месяца с даты назначения двух других членов суда.

4. Если в сроки, указанные в пункте 3 настоящей Статьи, необходимые назначения не будут произведены, то при отсутствии иной договоренности любая из Договаривающихся Сторон может обратиться к Председателю Международного Суда с просьбой произвести необходимые назначения. Если Председатель Международного Суда является гражданином одной из Договаривающихся Сторон или по другим причинам не может выполнить указанную функцию, произвести необходимые назначения будет предложено заместителю Председателя Международного Суда. Если заместитель Председателя Международного Суда также является гражданином одной из Договаривающихся Сторон

или по другим причинам не может выполнить указанную функцию, произвести необходимые назначения будет предложено следующему за ним по старшинству члену Международного Суда, который не является гражданином ни одной из Договаривающихся Сторон.

5. Третейский суд выносит свое решение большинством голосов. Такое решение будет окончательным и обязательным для обеих Договаривающихся Сторон. Каждая Договаривающаяся Сторона будет нести расходы, связанные с деятельностью назначенного ею члена суда и своим представительством в третейском разбирательстве; расходы, связанные с деятельностью Председателя суда, а также прочие расходы Договаривающиеся Стороны будут нести в равных долях. Суд, однако, может предусмотреть в своем решении, что одна из Договаривающихся Сторон будет нести большую долю расходов, и такое решение будет обязательным для обеих Договаривающихся Сторон. Третейский суд определит порядок своей работы самостоятельно.

Статья 12 **Консультации**

Договаривающиеся Стороны по просьбе любой из них проводят консультации по вопросам, касающимся толкования или применения настоящего Соглашения.

Статья 13 **Применение Соглашения**

Настоящее Соглашение применяется ко всем инвестициям, осуществленным инвесторами одной Договаривающейся Стороны на территории государства другой Договаривающейся Стороны начиная с 16 декабря 1991 года.

Положения настоящего Соглашения применяются в отношении споров, о которых идет речь в статьях 10 и 11 настоящего Соглашения, с момента вступления его в силу.

Статья 14 **Применение других правил**

1. Если вопрос регулируется одновременно настоящим Соглашением и другим международным соглашением, участниками которого являются обе Договаривающиеся Стороны, ничто в настоящем Соглашении не будет мешать Договаривающимся Сторонам или любым их инвесторам, которые осуществляют инвестиции на территории государства другой Договаривающейся

Стороны, пользоваться преимуществами тех правил, которые являются более благоприятными по отношению к их случаю.

2. Если режим, который предоставляется одной Договаривающейся Стороной инвесторам другой Договаривающейся Стороны в соответствии с положениями контрактов, заключенных между ними, является более благоприятным, чем тот, который предоставляется настоящим Соглашением, то инвесторам последней Договаривающейся Стороны предоставляется более благоприятный режим.

Статья 15

Вступление в силу и срок действия Соглашения

1. Настоящее Соглашение вступит в силу с даты получения последнего уведомления о выполнении Договаривающимися Сторонами внутригосударственных процедур, необходимых для вступления его в силу.

2. Настоящее Соглашение будет действовать в течение пятнадцати лет. По окончании этого срока оно останется в силе до истечения двенадцати месяцев с момента письменного уведомления одной из Договаривающихся Сторон о своем намерении прекратить действие настоящего Соглашения.

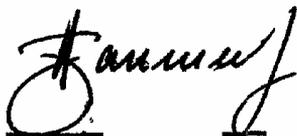
3. В настоящее Соглашение могут быть внесены изменения с взаимного письменного согласия Договаривающихся Сторон. Любая поправка вступит в силу с даты получения последнего уведомления о выполнении Договаривающимися Сторонами внутригосударственных процедур, необходимых для вступления ее в силу.

4. В отношении инвестиций, осуществленных до даты прекращения действия настоящего Соглашения и подпадающих под его действие, положения статей с 1 по 14 настоящего Соглашения будут оставаться в силе в течение последующих пятнадцати лет после этой даты.

Совершенно в Москве "6 июля" 1998 года в двух подлинных экземплярах, каждый на казахском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

В случае возникновения разногласий текст на русском языке имеет преимущественную силу.

ЗА ПРАВИТЕЛЬСТВО
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ЗА ПРАВИТЕЛЬСТВО
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

[TRANSLATION – TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN AND THE GOVERNMENT OF THE RUSSIAN FED-
ERATION ON THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVEST-
MENTS

The Government of the Republic of Kazakhstan and the Government of the Russian Federation, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

Developing the main provisions of the Agreement on Cooperation in Investment Activities of 24 December 1993,

Desiring to strengthen economic cooperation on a long-term basis for the mutual benefit of both Contracting Parties,

Intending to create and support favourable conditions for investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

Recognizing that promotion and protection of investments under this Agreement will facilitate the development of mutual trade and economic and also scientific and technical cooperation,

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. “Investments” means every kind of assets and intellectual property invested by an investor of one Contracting Party in the State territory of the other Contracting Party, in accordance with its legislation, and in particular:

- (a) Movable and immovable property and any associated property rights;
- (b) Monetary resources and shares, stocks and other forms of participation;
- (c) Legal claims to monetary resources deposited to establish a financial value, or to services with a financial value and related to investments;
- (d) Exclusive rights to items of intellectual property (copyrights, patents, industrial designs, utility models, trademarks or service marks, company names, technology, information with a commercial value and know-how);
- (e) Rights conferred by law or under contract to carry out business dealings.

Any change of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investments on condition that such a change is not in contradiction with the legislation of the Contracting Party in whose State territory the investments were made.

2. “Investors”, in respect of each Contracting Party, means:

- (a) Any natural persons who are nationals of the State of a Contracting Party or permanently reside in the State territory of a Contracting Party, and who are entitled under its law to make investments in the State territory of the other Contracting Party;
- (b) Any juridical persons who are constituted under the law in force in the State territory of that Contracting Party, provided that the juridical persons are entitled, under the law of their Contracting Party, to make investments in the State territory of the other Contracting Party.

3. “Returns” means the amounts yielded by investments under paragraph 1 of this article and include, in particular: profit, dividends, interest, licences and commission fees, and other remunerations.

4. The term “legislation of a Contracting Party” means the legislation of a State Contracting Party.

Article 2. Promotion and protection of investments

1. Each Contracting Party shall encourage investors of the other Contracting Party to make investments in its State territory and shall admit such investments in accordance with its legislation.

2. Each Contracting Party shall, in accordance with its legislation, guarantee legal protection to investments by investors of the other Contracting Party.

Article 3. Treatment of investments

1. Each Contracting Party shall, in its State territory, accord fair and equitable treatment of the investments made by investors of the other Contracting Party and of activities related to such investments and shall exclude the application of its discriminatory measures that might hinder the management and disposal of investments.

2. The treatment referred to in paragraph 1 of this article shall be at least as favourable as that which it accords to the investments and activities related to investments by its own investors or investors of any third State.

3. Each Contracting Party shall reserve the right to determine the sectors and areas of activity in which the activity of foreign investors shall be excluded or restricted.

4. Most-favoured-nation provisions granted pursuant to paragraph 2 of this article shall not apply to benefits that a Contracting Party grants or will grant in the future:

- (a) In connection with participation in a free trade area, customs union or economic union;
- (b) On the basis of an agreement for the avoidance of double taxation or other arrangements relating to taxation.

Article 4. Key personnel

1. A Contracting Party shall, in accordance with its legislation related to the entry, residence and work of non-nationals, permit natural persons who are investors of the other Contracting Party and key personnel (managers and administrative and technical staff) employed by juridical persons of that Contracting Party to enter and remain in its State territory for the purpose of performing activities associated with investments.

2. A Contracting Party shall, in accordance with its legislation, permit investors of the other Contracting Party investing in the territory of the former Contracting Party to employ key personnel of its choice in its State territory, regardless of their citizenship.

Article 5. Transparency and accessibility of legislation

Each Contracting Party shall, with a view to facilitating understanding of its legislation pertaining to or affecting investments made by investors of the other Contracting Party in its State territory, ensure the transparency and accessibility of such legislation.

Article 6. Compensation for losses

Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses in the State territory of the other Contracting Party owing to war, civil unrest or other similar situations shall be accorded treatment no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of a third State in respect of any form of compensation for such losses.

Article 7. Expropriation

1. Investments made by investors of one Contracting Party in the State territory of the other Contracting Party shall not be expropriated, nationalized or subjected to measures tantamount to expropriation or nationalization (hereinafter referred to as “expropriation”), except when such measures are taken in the public interest, and in accordance with the established legislative procedure, when they are non-discriminatory and when they are accompanied by the payment of prompt, adequate and effective compensation.

2. Compensation shall correspond to the market value of the expropriated investments immediately before the actual expropriation or the impending expropriation officially became known. Compensation shall be paid without delay in freely convertible currency and shall be freely transferred from the State territory of one Contracting Party to the State territory of the other Contracting Party. Interest on the amount of compensation shall accrue at the London Inter-Bank Offered Rate (LIBOR) until the date of payment.

Article 8. Transfer of payments

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party, following the payment by them of all tax liabilities, the unrestricted transfer abroad of payments related to investments and, in particular:

- (a) Funds from initial investments and additional funds for the maintenance or development of investments;
- (b) Returns;
- (c) Funds in repayment of loans recognized by both Contracting Parties as investments;
- (d) Funds accruing to an investor from the partial or total liquidation or the sale of investments;
- (e) Compensation pursuant to article 7 of this Agreement;
- (f) Earnings and other remuneration received by the investors and key personnel of the other Contracting Party who have been allowed to work in connection with investments in the State territory of the first Contracting Party.

2. Payments shall be transferred without delay in freely convertible currency at the exchange rate effective on the date of the transfer, in accordance with currency regulations in force in the Contracting Party in whose State territory the investments were made.

Article 9. Subrogation

A Contracting Party or its designated agency which makes a payment to an investor under an indemnity against non-commercial risks in connection with investments made by that investor in the State territory of the other Contracting Party is, by virtue of subrogation, entitled to exercise the rights of the investor to the same extent as that investor. Such rights shall be exercised in accordance with the legislation of the latter Contracting Party.

Article 10. Settlement of disputes between the Contracting Party and the investor of the other Contracting Party

1. Any dispute between one Contracting Party and the investor of the other Contracting Party arising in connection with investments, including disputes involving the amount of or conditions and procedure for compensation under article 7 of this Agreement, or the procedure for transferring payments under article 8 of this Agreement, shall be the subject of written notification, accompanied by detailed comments, which the investor shall submit to the Contracting Party involved in the dispute. The parties to a dispute shall, as far as possible, seek to settle such a dispute through negotiations.

2. If a dispute cannot be settled in this way within six (6) months from the date of the written notification referred to in paragraph 1, the investor can choose to refer the matter to:

- (a) The competent court or arbitration tribunal of the Contracting Party in whose State territory the investments were made;
- (b) An international arbitration tribunal of one of the chambers of commerce, upon the agreement of both parties to the dispute;
- (c) An ad hoc international arbitration tribunal set up under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL).

3. The arbitration decision shall be final and binding for both parties to the dispute. Each Contracting Party shall be obliged to execute such a decision in accordance with its legislation.

Article 11. Settlement of disputes between the Contracting Parties

1. Disputes between the Contracting Parties regarding the interpretation and application of this Agreement shall be settled through negotiations.

2. If the dispute cannot be settled in this way it shall, upon the request of either Contracting Party, be referred for consideration by an arbitration tribunal.

3. Such an arbitration tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Each Contracting Party shall appoint one member of the arbitration tribunal within two (2) months of the date of receipt of the request for arbitration. Those two members of the tribunal shall then select a national of a third State, who, on approval by the two Contracting Parties, shall be appointed chair of the tribunal within two (2) months of the date of appointment of the other two tribunal members.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of another arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make such appointments. If the President is a national of either Contracting Party or otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be invited to make the appointments. If the Vice-President is also a national of either Contracting Party or otherwise prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitration tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such a decision shall be final and binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the costs related to the activities of its own designated member of the tribunal and of its representation in the arbitration proceedings; the costs related to the activities of the chair of the tribunal and other costs shall be borne by the Contracting Parties in equal parts. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the Contracting Parties and this decision shall be binding on both Contracting Parties. The arbitration tribunal shall determine its own procedures.

Article 12. Consultations

The Contracting Parties shall, upon the request of either of the two Parties, enter into consultations concerning the interpretation or application of this Agreement.

Article 13. Application of the Agreement

This Agreement shall apply to all investments made by investors of one Contracting Party in the State territory of the other Contracting Party, starting from 16 December 1991.

The provisions of this Agreement shall apply to the disputes referred to in articles 10 and 11 of this Agreement from the date of its entry into force.

Article 14. Application of other rules

1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent the Contracting Parties or any of their investors who are making investments in the State territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to their case.

2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investors of the other Contracting Party, in accordance with the provisions of the contracts concluded between them, is more favourable than that accorded by this Agreement, the investors of the latter Contracting Party shall be accorded that more favourable treatment.

Article 15. Entry into force and duration of the Agreement

1. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last notification of implementation by the Contracting Parties of the domestic procedures necessary for its entry into force.

2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen (15) years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of twelve (12) months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other.

3. This Agreement may be amended by mutual written agreement of the Contracting Parties. Any amendment shall enter into force on the date of receipt of the last notification of implementation by the Contracting Parties of the domestic procedures necessary for its entry into force.

4. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement and which are subject to it, the provisions of articles 1-14 of this Agreement shall remain in force for a further period of fifteen (15) years from such date of termination.

Done in duplicate at Moscow on this the sixth day of July 1998 in two originals, each in the Kazakh and Russian languages, both texts being equally authentic.

In case of any divergences, the Russian text shall prevail.

For the Government of the Republic of Kazakhstan:
N. BALGIMBAEV

For the Government of the Russian Federation:
S. KIRIENKO

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU KAZAKHSTAN ET LE GOUVERNEMENT DE LA FÉDÉRATION DE RUSSIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République du Kazakhstan et le Gouvernement de la Fédération de Russie, ci-après dénommés « les Parties contractantes »,

Développant les dispositions principales de l'Accord de coopération dans les activités d'investissement du 24 décembre 1993,

Désireux d'intensifier leur coopération économique à long terme au profit réciproque des deux Parties contractantes,

Se proposant de créer et de favoriser les conditions favorables aux investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que la promotion et la protection des investissements réalisés dans le cadre du présent Accord faciliteront le développement d'une coopération mutuelle non seulement sur le plan commercial et économique mais également sur le plan scientifique et technique,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1. Définitions

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissements » désigne tout type d'actifs, y compris la propriété intellectuelle, investis par un investisseur d'une Partie contractante sur le territoire national de l'autre Partie contractante conformément à sa législation et comprend notamment mais non exclusivement :

- (a) Les biens meubles et immeubles ainsi que les droits de propriété qui sont associés;
- (b) Les ressources monétaires, parts, actions et toutes autres formes de participation;
- (c) Créances légales sur des ressources monétaires déposées pour asseoir une valeur financière, ou sur des prestations possédant une valeur financière et ayant un rapport avec les investissements;
- (d) Droits exclusifs en matière de propriété intellectuelle (droits d'auteur, brevets, dessins industriels, modèles industriels, marques de fabrique ou de services, noms de société, technologie, renseignements possédant une valeur commerciale et savoir-faire);
- (e) Droits conférés par la loi ou par contrat en vue d'effectuer des opérations commerciales.

Les changements apportés à la forme juridique dans laquelle les actifs sont investis ou réinvestis n'affectent pas leur caractère d'investissements à condition que ces changements n'entrent pas en contradiction avec la législation de la Partie contractante sur le territoire national de laquelle les investissements sont réalisés.

2. S'agissant de chaque Partie contractante, le terme « investisseurs » désigne :

- (a) Les personnes physiques qui sont des ressortissants de l'État d'une Partie contractante ou qui résident en permanence sur le territoire national d'une Partie contractante et qui sont habilités en vertu de leur législation à effectuer des investissements sur le territoire national de l'autre Partie contractante;
- (b) Les personnes morales constituées conformément à la législation en vigueur sur le territoire national de cette Partie contractante à condition qu'elles soient habilitées en vertu de la législation de leur Partie contractante à effectuer des investissements sur le territoire national de l'autre Partie contractante.

3. Le terme « revenus » désigne les produits des investissements visés au paragraphe premier du présent article et inclut notamment : les profits, les dividendes, les intérêts, les redevances de licence, les commissions et autres rémunérations.

4. Le terme « législation d'une Partie contractante » désigne la législation de l'État de la Partie contractante.

Article 2. Promotion et protection des investissements

1. Chaque Partie contractante encourage les investisseurs de l'autre Partie contractante à réaliser des investissements sur son territoire national et admet ces investissements conformément à sa législation.

2. Conformément à sa législation, chaque Partie contractante assure la protection légale des investissements réalisés par les investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3. Traitement des investissements

1. Chaque Partie contractante sur son territoire national accorde un traitement juste et équitable aux investissements réalisés par les investisseurs de l'autre Partie contractante et aux activités se rapportant à ces investissements et exclut l'application de ses mesures discriminatoires qui pourraient empêcher de gérer les investissements et d'en disposer.

2. Le traitement auquel il est fait référence au paragraphe premier du présent article doit être aussi favorable que celui qui est accordé aux investissements réalisés et aux activités qui s'y rapportent exercées par ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un État tiers.

3. Chaque Partie contractante se réserve le droit de déterminer les secteurs et les domaines d'activité dans lesquels l'activité des investisseurs étrangers est exclue ou restreinte.

4. Les dispositions concernant la nation la plus favorisée accordées en application du paragraphe 2 du présent article ne s'appliquent pas aux avantages qu'une Partie contractante accorde ou accordera à l'avenir :

- (a) Dans le cadre d'une participation à une zone de libre-échange, d'une union douanière ou d'une union économique;
- (b) En vertu d'un accord visant à éviter la double imposition ou dans le cadre d'autres arrangements en matière d'imposition.

Article 4. Personnel essentiel

1. En conformité avec sa législation relative à l'entrée, le séjour et le travail des étrangers, chaque Partie contractante autorise les personnes physiques qui sont des investisseurs de l'autre Partie contractante et le personnel essentiel (dirigeants et personnel administratif et technique) employés par les personnes morales de cette Partie contractante à entrer et à séjourner sur son territoire national aux fins d'y exercer des activités en rapport avec les investissements.

2. En conformité avec sa législation, chaque Partie contractante autorise les investisseurs de l'autre Partie contractante investissant sur le territoire de la première Partie contractante à employer du personnel essentiel de leur choix, sans distinction de nationalité.

Article 5. Transparence et accessibilité de la législation

Afin de faciliter la compréhension de sa législation relative aux investissements ou affectant les investissements réalisés par des investisseurs de l'autre Partie contractante sur son territoire national, chaque Partie contractante assure la transparence de cette législation et l'accessibilité à celle-ci.

Article 6. Compensation pour pertes

Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes du fait d'une guerre ou d'un autre conflit armé, de troubles civils ou de situations similaires se voient accorder un traitement non moins favorable à celui que la dernière Partie contractante accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs d'un État tiers au titre de réparation pour lesdites pertes.

Article 7. Expropriation

1. Les investissements réalisés par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire national de l'autre Partie contractante ne sont ni expropriés, ni nationalisés, ni soumis à des mesures équivalentes à une nationalisation ou à une expropriation (mesures ci-après dénommées « expropriation »), sauf si ces mesures sont prises dans l'intérêt public et en conformité avec la procédure législative établie, ne sont pas discriminatoires et s'accompagnent du paiement d'une indemnité rapide, adéquate et effective.

2. Cette indemnité correspond à la valeur vénale des investissements expropriés déterminée immédiatement avant l'expropriation proprement dite ou avant que l'expropriation imminente ne devienne de notoriété publique. L'indemnité est versée sans délai dans une monnaie librement convertible et est librement transférable entre le territoire national de la première Partie contractante et le territoire national de la seconde Partie contractante. Les intérêts sur le montant de l'indemnité sont calculés au taux de l'euromarché interbancaire de Londres (London Inter-Bank Offered Rate, en abrégé LIBOR) et dus jusqu'à la date effective de paiement.

Article 8. Transfert des paiements

1. Chaque Partie contractante garantit aux investisseurs de l'autre Partie contractante, une fois que les obligations fiscales ont été acquittées par ceux-ci, le transfert sans restrictions à l'étranger des sommes payées en rapport avec les investissements et notamment :

- (a) Les capitaux et fonds supplémentaires nécessaires au maintien ou au développement des investissements;
- (b) Les revenus;
- (c) Les sommes versées en remboursement des prêts reconnus par les deux Parties contractantes comme étant des investissements;
- (d) Les produits revenant à l'investisseur de la liquidation partielle ou totale ou de la vente des investissements;
- (e) Les indemnités visées à l'article 7 du présent Accord;
- (f) Les bénéfices et autres rémunérations perçus par les investisseurs et le personnel essentiel de l'autre Partie contractante ayant été autorisé à travailler dans le cadre des investissements réalisés sur le territoire national de la première Partie contractante.

2. Les transferts s'effectuent sans retards inutiles dans une monnaie librement convertible au taux de change applicable le jour du transfert, et conformément à la réglementation des changes en vigueur de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les investissements ont été réalisés.

Article 9. Subrogation

La Partie contractante ou son organisme désigné qui verse à un investisseur une indemnité en couverture des risques non commerciaux liés aux investissements réalisés par cet investisseur sur le territoire national de l'autre Partie contractante est subrogé dans les droits de l'investisseur dans les mêmes conditions que ce dernier. Ces droits sont exercés conformément à la législation de la dernière Partie contractante.

Article 10. Règlement des différends entre une Partie contractante et un investisseur de l'autre Partie contractante

1. Tout différend surgissant entre une Partie contractante et l'investisseur de l'autre Partie contractante concernant les investissements, en ce compris les différends concernant le montant de la réparation ou les conditions et la procédure de réparation visées à l'article 7 du présent Accord, ou concernant la procédure de transfert des paiements visée à l'article 8 du présent Accord fera l'objet d'une notification écrite accompagnée de commentaires précis que l'investisseur fera parvenir à la Partie contractante impliquée dans le différend. Les parties à un différend chercheront dans toute la mesure du possible à régler leur différend par la voie de la négociation.

2. Si un différend ne peut être résolu de cette façon dans les six (6) mois qui suivent la date de la notification écrite à laquelle il est fait référence au paragraphe premier, l'investisseur a la possibilité de porter le différend devant :

- (a) Le tribunal compétent ou le tribunal d'arbitrage de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les investissements ont été réalisés;
- (b) Un tribunal international d'arbitrage d'une chambre de commerce moyennant accord des deux parties au conflit;
- (c) Un tribunal international ad hoc établi conformément au règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI).

3. La décision de l'arbitre est définitive et a force obligatoire sur les deux parties au conflit. Chaque Partie contractante est obligée d'exécuter les sentences arbitrales conformément à sa législation.

Article 11. Règlement des différends entre les Parties contractantes

1. Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation et l'application du présent Accord sont résolus par voie de négociations.

2. S'il ne peut être résolu de cette façon, le différend sera porté, à la demande de l'une ou de l'autre Partie contractante, devant un tribunal arbitral aux fins d'examen.

3. Un tribunal arbitral est constitué pour chaque cas individuel de la manière suivante. Chaque Partie contractante désigne un arbitre dans les deux (2) mois à compter de la date de réception de la demande d'arbitrage. Ces deux arbitres choisissent alors un ressortissant d'un État tiers qui, sur approbation des deux Parties contractantes, est nommé président du tribunal dans les deux (2) mois qui suivent la date de nomination des deux premiers arbitres.

4. Si dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, les nominations requises n'ont pas été faites, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence d'un autre accord, demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à ces nominations. Si le Président est un ressortissant d'une des Parties contractantes ou s'il est empêché de remplir ladite fonction, le Vice-Président de la Cour internationale de Justice est invité à procéder aux nominations. Si le Vice-président est également un ressortissant de l'une des Parties contractantes ou est empêché de remplir

ladite fonction, le membre de la Cour internationale de Justice suivant par ordre d'ancienneté et qui n'est pas un ressortissant de l'une des Parties contractantes est invité à procéder aux nominations nécessaires.

5. Les décisions du tribunal sont prises à la majorité des voix. Ces décisions sont définitives et ont force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Chaque Partie contractante prend à sa charge les frais relatifs aux activités de son propre membre siégeant au tribunal et de ses représentants assistant à la procédure arbitrale; les frais relatifs aux activités du président du tribunal et les autres frais sont supportés de manière égale par les deux Parties contractantes. Le tribunal peut toutefois dans sa décision ordonner qu'une partie plus importante des frais soit supportée par l'une des Parties contractantes et sa décision a force obligatoire sur ces dernières. Le tribunal arbitral détermine ses propres procédures.

Article 12. Consultations

Si l'une ou l'autre des Parties contractantes en fait la demande, celles-ci se consultent concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord.

Article 13. Application du présent Accord

Les dispositions du présent Accord s'appliquent à l'ensemble des investissements réalisés depuis le 16 décembre 1991 par les investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire national de l'autre Partie contractante.

Les dispositions du présent Accord s'appliquent aux différends visés aux articles 10 et 11 du présent Accord à partir de son entrée en vigueur.

Article 14. Application d'autres règles

1. Si une affaire est régie à la fois par les dispositions du présent Accord et par celles d'un autre accord international auquel les deux Parties contractantes sont parties, le présent Accord n'empêche en rien les Parties contractantes ou l'un de leurs investisseurs qui ont effectué des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante de bénéficier des dispositions qui dans son cas lui sont le plus favorables.

2. Lorsque le traitement qu'une Partie contractante doit, conformément aux dispositions des contrats conclus entre elles, accorder aux investisseurs de l'autre Partie contractante est plus favorable que celui accordé par le présent Accord, les investisseurs de la dernière Partie contractante se voient accorder le traitement le plus favorable.

Article 15. Entrée en vigueur et durée de l'Accord

1. Le présent Accord entre en vigueur à compter de la date de réception de la dernière notification confirmant la mise en œuvre par les Parties contractantes des formalités nationales nécessaires à son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord restera en vigueur durant une période de quinze (15) ans. Par la suite, il restera d'application pendant douze (12) mois à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes a manifesté à l'autre Partie contractante, moyennant notification écrite, son intention de mettre fin à l'Accord.

3. Le présent Accord peut être amendé par consentement mutuel écrit des Parties contractantes. Les amendements éventuels entrent en vigueur à compter de la date de réception de la dernière notification confirmant la mise en œuvre par les Parties contractantes des formalités nationales nécessaires à son entrée en vigueur.

4. En ce qui concerne les investissements réalisés avant l'expiration du présent Accord et régis par celui-ci, les dispositions des articles 1 à 14 du présent Accord restent en vigueur pendant une période supplémentaire de quinze (15) ans à compter de la date de son expiration.

Fait à Moscou le six juillet 1998 en deux exemplaires originaux, chacun en langues kazakhe et russe, les deux textes faisant également foi.

En cas de différend, le texte russe l'emportera.

Pour le Gouvernement de la République du Kazakhstan :

N. BALGIMBAEV

Pour le Gouvernement de la Fédération de Russie :

S. KIRIENKO